

HOE BRUGSE BURGERS BETREKKEN BIJ HET PROJECT SERVIES EN BEWUST MAKEN OVER DE FIJNSTOFPROBLEMATIEK?

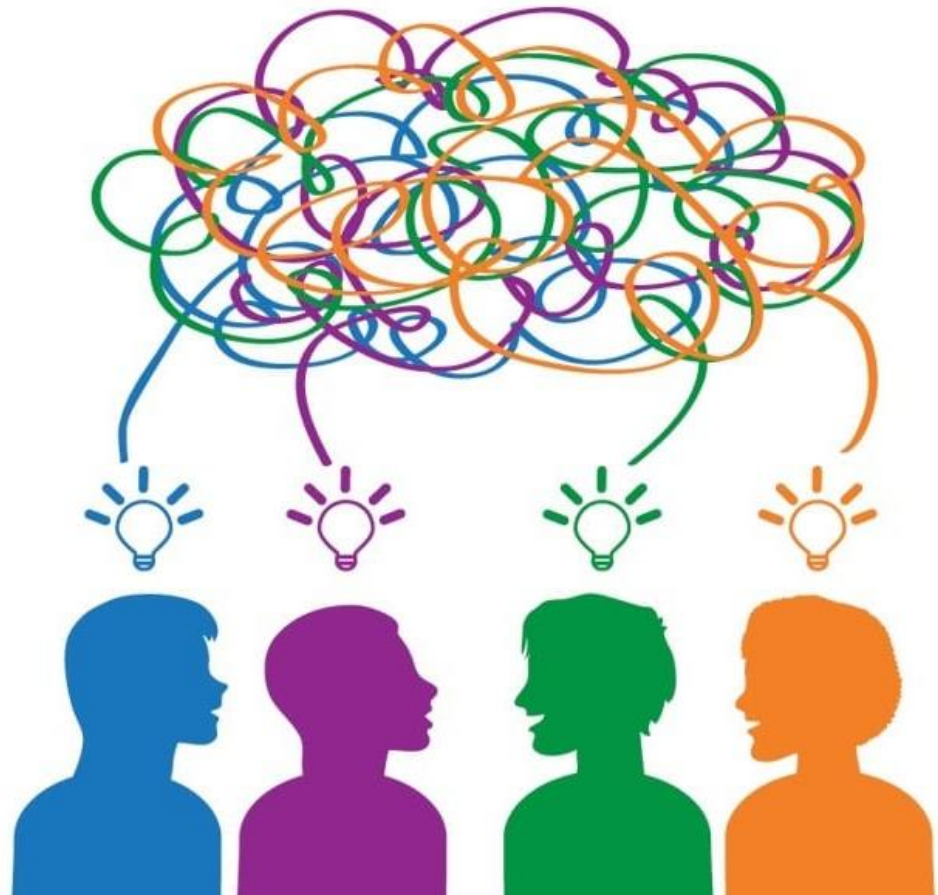
Roetstofdeeltjes voor een fijnstofservies (Trouw, 2019)

Participatie- project SerVies

SerVies in Brugge is een project van Handmade in Brugge. Zij werden geïnspireerd door het Rotterdamse project serVies. Samen met de stadsbewoners en keramisten wil SerVies Brugs servies ontwikkelen geglazuurd met lokaal geoogst fijnstof vanuit een aantal buurten in Brugge. Kleurschakeringen op de borden stellen verschillende concentraties fijnstof voor. Het idee is om visueel weer te geven hoeveel fijnstof een Brugse bewoner gemiddeld inademt wanneer hij 25, 45, 65 of 85 jaar in Brugge leeft. Voor dit bachelorproefproject werd ons een specifiek doel opgelegd: "Hoe kunnen we burgers betrekken bij het project SerVies, vanaf de fijnstof oogst, zodat zij zich bewust worden over de fijnstofproblematiek in Brugge?" Concreet werd er ons gevraagd om een draaiboek met participatiemethodieken uit te werken om buurtbewoners te betrekken bij de fijnstofproblematiek in Brugge en meer specifiek bij het effectief verzamelen van het fijnstof. In september 2020 zullen er namelijk fijnstof oogsten georganiseerd worden en hiervoor zal deze uitgewerkte participatiemethodiek nodig zijn.

SERVIES

Logo serVies (serVies, z.d.)

Peer-to-peer learning (Customer foresight group, 2020)

Peer-to-peer learning

Tijdens deze oogstmomenten moet er ook aan peer-to-peer learning gedaan worden dus onderzochten we eveneens dit onderwerp. Bij peer-to-peer learning is het de bedoeling dat de deelnemers tijdens het oogsten van fijnstof met elkaar aan de praat gaan en zo informatie uitwisselen. Peers zijn mensen die eigenschappen met elkaar delen. Dit kan gaan over leeftijd, geslacht, cultuur, woonplaats... Doordat de peers een soortgelijke achtergrond hebben, zijn ze sneller geneigd om de suggesties en argumenten van deze personen aan te nemen. Het wordt daarom gezien als een goede methode om gedragsverandering teweeg te brengen (Manders, Metz & Sonneveld, 2017) (Smits Van Waesberghe & De Winter-Koçak, 2018)

Oogstbuurten

De buurten waar fijnstof geoogst werden, mochten we zoeken. We ontwikkelden hiervoor een stappenplan om de meest geschikte oogstbuurt te vinden. Eerst en vooral is het belangrijk om een buurt te kiezen aan de hand van cijfergegevens over fijnstof en observaties via Google Streetview of live buurten waar er veel te vinden is over de thematiek in kwestie. Een buurt kan ook uitgekozen worden a.d.h.v. het sociaal engagement van de buurtbewoners. Daarna moet de doelgroep afgebakend worden en moeten andere belangrijke factoren bepaald worden zoals bijvoorbeeld demografische gegevens over de doelgroep of verenigingen in de buurt. Die factoren moeten dan uitgewerkt worden door specifiek de gegevens op te zoeken. Je kan hierna een samenvatting maken per buurt en de verschillende factoren onderling vergelijken. De laatste stap is dan om een top drie te maken en deze te beargumenteren.

Participatiemethodiek

De participatiemethodiek deelden we op in drie delen: voor, tijdens en na de fijnstofogst.

Voor de fijnstofogst

Vóór het fijnstofogstmoment is het de bedoeling dat de deelnemers discussiëren over de verschillende thema's als ijsbreker. Ze zullen ervaringen met elkaar delen en alles wat er tijdens het overleg besproken wordt, zal ook genoteerd en opgehangen worden. Op het einde bekomen ze een clusterboom met gedeelde meningen en ervaringen.

Clusterboom (Kudryashka, z.d.)

Fijnstof oogsten (Eenvandaag, 2019)

Tijdens de fijnstofogst

Tijdens de fijnstofogst leren de deelnemers over fijnstof van elkaar en van de fijnstofambassadeur. De fijnstofambassadeur is iemand die speciaal opgeleid wordt door SerVies. Hij/zij zal eerder de mensen beïnvloeden doordat hij/zij info zal geven over fijnstof (oogsten). Er wordt gewandeld naar plekken waar fijnstof te vinden is en daarna wordt er zelf aan de slag gegaan met het oogsten. Tijdens de wandeling kan er ook een discussie plaatsvinden over bepaalde thema's rond fijnstof (bijv. fijnstof en gezondheid).

Na de fijnstofogst

Bij de afronding van de dag kunnen verschillende activiteiten gekozen worden. Eén daarvan is bijvoorbeeld een evaluatietool. Aan de hand van een evaluatiedocument dat deelnemers invullen kan het project geoptimaliseerd worden aan de hand van de gegeven feedback. Maar dit kan ook door iets creatief te bedenken over hun dag. De deelnemers denken dan na over hun droomtoekomst zonder fijnstof en maken hier iets tastbaar van zoals een poster, tekst of woordenwolk. De poster kunnen bijvoorbeeld dienen als promotie- of reclamemateriaal.

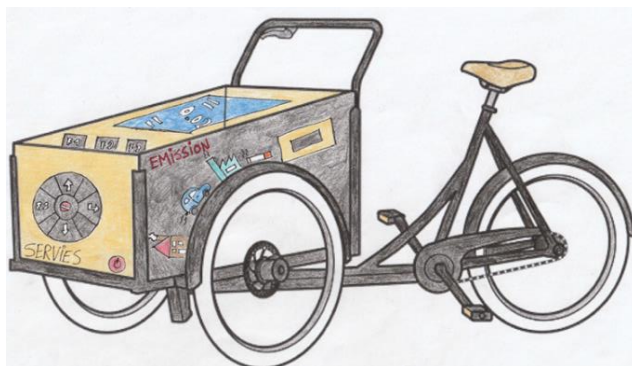
Droomtoekomst (Yoors, 2016)

Mini-expo

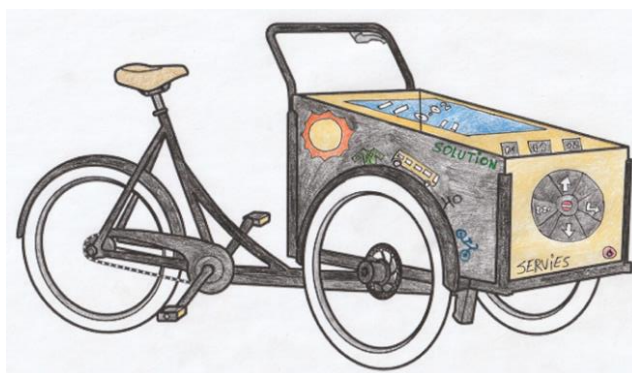
Voor onze bachelorproef mochten we bovendien meehelpen om een mini-expo te ontwikkelen. Deze mini-expo zal worden ingezet bij openbare evenementen zoals de Autoloze Zondag, maar wordt ook meegenomen op de oogstmomenten. De mini-expo moet aan drie voorwaarden voldoen: interactieve elementen hebben, moet mobiel zijn en transformeerbaar zijn.

Hoe kan de mini-expo eruitzien?

De mini-expo kan een bakfiets zijn omdat dit mobiel is. Beide zijkanten van de bakfiets krijgen een thema gelinkt aan de uitstoot van fijnstof. De ene kant gaat over emission/uitstoot. Aan de hand van een aantal afbeeldingen (auto, sigaret, industrie, kachel) worden er enkele voorbeelden gegeven van zaken die fijnstof uitstoten. De andere kant gaat over solutions/oplossingen: wat je kan doen om fijnstof te verminderen. Dit gebeurt ook a.d.h.v. een aantal afbeeldingen (een trui, de bus, een persoon die wandelt en een fiets). De voorkant en de bovenkant vormen de voorkant van een fijnstofmeter, een scherm en een aantal knoppen vormen deze. Het logo van SerVies komt er ook op om duidelijk de link te leggen met het project.

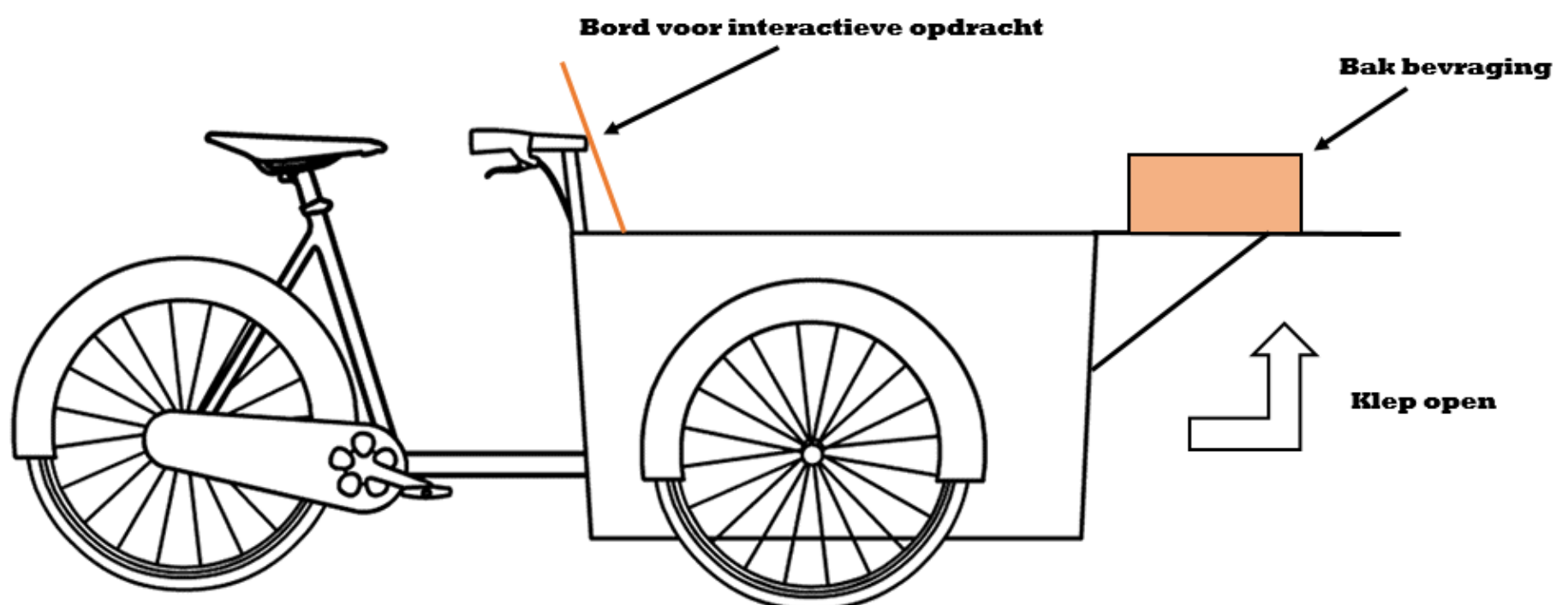
Emission/Uitstoot zijde (Vandecapelle, 2020)

Solution/Oplossingszijde (Vandecapelle, 2020)

Activiteiten

In de mini-expo komt er een bevraging. Op een bord staat er een vraag met daarnaast kistjes met antwoorden. Er kan geantwoord worden door een balletje of iets dergelijks te leggen in de kist met volgens de persoon het juiste/meest passend antwoord. Naast de vragen is er ook een kleine interactieve opdracht aanwezig op de mini-expo. Een voorbeeld hiervan is een plank waarop een vraag staat waarop iedereen kan antwoorden door hun antwoorden op post-its te schrijven en op het bord te plakken. Hier kan de voorkennis over het thema fijnstof al wat getest worden.

Bakfiets (Vandecapelle, 2020)

REFERENTIES

- Customer foresight group (2020). *B2B mystery shopping* [Afbeelding]. Geraadpleegd via <https://customerforesight.com/marketing-services/mystery-shopping/>
- Eenvandaag (2019). *Speciaal servies laat zien hoeveel fijnstof je inademt* [Afbeelding]. Geraadpleegd op 11 juni 2020, via <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/speciaal-servies-laait-zien-hoeveel-fijnstof-je-inademt/>
- Kudryashka (z.d.). *Póster árbol del arte con los papeles de su texto boceto, dibujado a mano* [Afbeelding]. Geraadpleegd via <https://pixers.es/posters/arbol-del-arte-con-los-papeles-de-su-texto-boceto-dibujado-a-mano-44363355>
- Manders, W., Metz, J., & Sonneveld, J. (2017). Literatuuronderzoek naar peer-to-peer in het jongerenwerk [Literatuuronderzoek]. Geraadpleegd op 30 april 2020, via http://www.amsterdamuas.com/binaries/content/assets/subsites/kc-mr/publicaties/youth-spot/literatuuronderzoek_naar_peer_to_peer_in_het_jongerenwerk_def.pdf
- serVies (z.d.). *Logo serVies* [Afbeelding]. Geraadpleegd via <https://www.ser-vies.nl/>
- Smits Van Waesberghe, E., & De Winter-Koçak, S. (2018). Gefundeerde werkwijzen en methoden voor lokale organisaties om zelfbeschikking bespreekbaar te maken. Geraadpleegd op 30 april 2020, via <https://www.kis.nl/sites/default/files/bestanden/Publicaties/lets-talk-about-it.pdf>
- Trouw (2019). *Modestudenten schrapen roetstofdeeltjes voor een fijnstofservies* [Afbeelding]. Geraadpleegd op 10 juni 2020 via <https://www.trouw.nl/cultuur-media/modestudenten-schrapen-roetstofdeeltjes-voor-een-fijnstofservies~b7011820/>
- Yoors (2016). *Mijn droom toekomst* [Afbeelding]. Geraadpleegd via <https://yoo.rs/girls-things/blog/mijn-droom-toekomst-1466240083.html>

COLOFON

Titel artikel: Hoe Brugse burgers betrekken bij het project Servies en bewust maken over de fijnstofproblematiek?
Datum: 19 juni 2020
Auteurs: Yara Abdel Mawgoud
Sefora Ferreira
Sophie Joye
Jasper Sissau
Jelle Vandecappelle
Amber Van Houtte

Geschreven door studenten VIVES, studiegebied Sociaal-Agogisch Werk in samenwerking met De Republiek, in kader van bachelorproef.

Hogeschool: VIVES Campus Kortrijk
Adres: Doorniksesteenweg 145, 8500 Kortrijk
Studiegebied: Sociaal-Agogisch Werk
Email: info@vives.be
Begeleidster: Sabine Poleyn
Email: sabine.poleyn@vives.be

